Provinciale Noordbrabantsche
EN
's Hertogenbossche Courant.

№ 94.
Donderdag 25 November 1858.

Uitgave des Maandags en Donderdags. = Abonnement 3 maanden *f* 2.—, *franco* door het geheele Rijk *f* 2.30. Advertentiën van 1 tot 6 regels *f* 1.—, meer dan zes regels (voor GROOTE OF KAPITALE letters wordt niet meer in rekening gebragt) 15 cts. de regel. Bovendien wordt voor elke advertentie 35 cts. zegelregt betaald. = Brieven of gelden *franco* in te zenden, aan het bureau dezer Courant, Kerkstraat, wijk E, No 9, te *'s Hertogenbosch*.

SPOORWEG. —Antwerpen-Rotterdam.
Vertrek van Rotterdam 10 — 2.45 —; van Breda 6.50 — 12.35 — 5.20 —; van Antwerpen naar Rotterdam en Breda 7.45 — 12.20; alleen naar Breda en Moerdijk 5.25.

Bij dit No behoort eene Bijlage, bevattende de Zitting van den Gemeenteraad van 's Hertogenbosch.

Bekendmaking.

Burgemeester en Wethouders der gemeente *'s Hertogenbosch.*

Gezien het proces-verbaal der op gisteren plaats gehad hebbende verkiezing van leden der kamer van koophandel en fabrieken alhier, waaruit blijkt dat eene herstemming zal moeten plaats hebben tusschen de heeren: J. van Andel Hz. en L. W. van den Bosch.

Maken bij deze bekend dat de vergadering van geregtigden tot het kiezen van leden voor de kamer van koophandel en fabrieken alhier, ter aanvulling van eene alnog onvervulde plaats, zal gehouden worden op donderdag den tweeden December eerstkomende, van des morgens 10 tot 12 ure tot het in ontvang nemen der stembiljetten, zullende na laatstgemeld uur geene biljetten meer worden aangenomen, en onmiddellijk tot het openen der ingekomen biljetten worden overgegaan.

Ten einde geene onwetendheid zou kunnen worden voorgewend zal deze bekendmaking worden aangeplakt en in de alhier uitkomende dagbladen opgenomen.

's Hertogenbosch, 24 November 1858.
DE KUIJPER, *Voorzitter.*
J. N. G. SASSEN, *Secretaris.*

Bekendmaking.

Het bestuur der gemeente *'s Hertogenbosch*, brengt ter kennis van de ingezetenen, dat afschriften van het procesverbaal der verkiezing van leden der kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch, heden gedaan, op dato dezes zijn aangeplakt en ter secretarie dezer gemeente ter inzage nedergelegd.

's Hertogenbosch, 23 November 1858.
DE KUIJPER, *Voorzitter.*
J. N. G. SASSEN, *Secretaris.*

Binnenlandsche Berigten.

's Hertogenbosch, 25 November.

Bij koninklijk besluit is tot burgemeester der gemeente Udenhout herbenoemd A. Kuypers.

Z. M. heeft goedgevonden, in de provincie Noordbrabant, te benoemen: tot lid in het bestuur van het waterschap voor de Oude Maas den heer S. P. J. C. van Dam van Hekendorp en Polanen; tot dijkgraaf van den Vervoorne-polder den heer A. B. van Tienhoven; tot president of dijkgraaf van den polder Mars en Wijth den heer B. J. N. Walter; tot lid of heemraad in het dijken polderbestuur van Mars en Wijth, den heer A. van den Biggelaar; in het dijkbestuur van het oud land van Altena, tot dijkgraaf den heer H. E. Verschoor en tot hoogdijkheemraad den heer mr. A. Dermoeijen Leemans; in het dijk- en polderbestuur van Neerloon, tot dijkgraaf den heer T. Bruysten, en tot heemraad den heer J. W. van Asten.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der Nederl. leeuw den majoor von Niehammer, kommandant van het Wurtembergsche korps pontonniers.

Z. M. heeft aan den heer W. Roelofs, kunstschilder te Brussel, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der Leopoldsorde, hem door Z. M. koning der Belgen geschonken.

— Bij beschikking van den minister van binnenlandsche zaken van 20 dezer is aan de gebroeders Wenmaekers te Maastricht, tot wederopzegging, vergunning verleend voor eene stoomsleepdienst over de Maas, de Noord, de Merwede, de Waal, de Dieze, van Brielle tot 's Hertogenbosch, over de Waal tot Lobith, over den Rhijn en de Lek van Pannerden tot Krimpen, over den IJssel tot Deventer, over den Hollandschen IJssel tot Gouda en over de Dordsche Kil en het Hollandsch Diep.

Bij de eergisteren alhier plaats gehad hebbende verkiezing van drie leden in de kamer van koophandel en fabrieken, zijn ingebragt 66 stembriefjes. Volstrekte meerderheid 34.

De stemmen zijn uitgebragt als volgt: op de heeren
F. J. POMPE, 61.
N. SPIERINGS, 44.
Die alzoo gekozen zijn.
J. van Andel Hz. 26,
L. W. van den Bosch 20,
tusschen welke twee eene herstemming zal plaats hebben.

Verder bekwamen de heeren J. T Roderkercken 18, H. Wertenbroek 13, P. Vermeulen-Bouman 3, J. A. de Booy 3, P. van Beugen 2 en J. A. Kaub, F. Halewijn, C. Tielman, P. R. D. Muller en P. van der Meulen elk 1 stem.

Wij verwijzen onze lezers naar de achterstaande Advertentie over het bij de boekhandelaars H. Palier en Zoon alhier uitgegeven werkje: *De zon geeft geene warmte*, door den heer Croes.

Het onderwerp is beknoptelijk en zeer bevattelijk behandeld, de stijl vloeijend. Wij achten ons niet geregtigd hier als beoordeelaars op te treden, doch hopen bedoeld werkje in aller handen en des schrijvers verdiensten ruimschoots beloond te zien.

Ll. zondag avond barstte nabij het dorp Heesch een felle brand uit. Het huis van den wagenmaker Schuurman is met eene belendende woning geheel vernield. Het verbrande is grootendeels verzekerd.

Het bouwen van twee kerken en eene pastorij voor de R. C. gemeente in de Haarlemmermeer, is aangenomen door den heer H. van Meerendonk, aannemer te Tilburg, voor de som van f 56,900. Het werk is dadelijk gegund.

Den 5 Dec. aanst. zal zich te Nieuwe Diep aan boord van het schip California, gezagvoerder van Wijn, inschepen een detachement suppletietroepen, sterk 125 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der Oost-Indische infanterie van Daalen, medegeleiders de 2e luit. der inf. Hamming, de 2e luit. der genie Nolthenius en de officiers van gez. 3e kl. Einthoven en van Lokhorst. Dit detachement is bestemd naar Oost-Indië.

Het adres door de staten der provincie Utrecht aan de tweede kamer der staten-generaal ingediend, houdende verzoek, dat de concessie voor den Noorderspoorweg niet worde goedgekeurd, dan onder verpligting voor de concessionarissen om eenen spoorweg van Utrecht op Zwolle aan te leggen, is in de zitting der kamers van 19 dezer ingekomen.

De deelhebbers in de Nederlandsche onderneming op de Lutine, gevestigd op Terschelling, zijn uitgenoodigd om het tweede dividend van tien ten honderd in ontvang te nemen, ten kantore van den heer W. E. Methorst, te Amsterdam.

Men meldt uit Fijnaart dd. 21 November. Heden nacht circa 2 ure, brak er onverwacht eene hevige brand uit in de Oude Heiningsche meekrapfabriek, staande onder deze gemeente op een groot half uur afstands van Willemstad. Het stomphuis waarin de machine zich bevindt is geheel afgebrand, met eene aanzienlijke hoeveelheid meekrap.

Geffen, 22 November. Heden vierde de heer W. van Erp, zijn 25jarig jubelfeest als burgemeester van Geffen.

Des voormiddags ten half twaalf ure werd zijn edel achtbare door een aantal jongelingen, vergezeld door eene harmonie aan zijn woonhuis bezocht, alwaar door den heer P. Langens eene toepasselijke aanspraak werd gehouden, waarna gezegde stoet ZEA. begeleidde naar het raadhuis, aan welks bordes de beide wethouders ZEA. te gemoet kwamen, hem verwelkomden en het raadhuis binnenleidden waar de raad in buitengewone vergadering vereenigd was, en de heer T. C. van Lith, gemeenteontvanger, namens genoemden raad ZEA. met eene kernachtige aanspraak begroette, onder aanbieding van een geschenk, bestaande in eene schoonen leuningstoel.

Vervolgens hield de heer W. Schouten junior, aan het hoofd van een aantal jongelingen, als tolk der algemeene denkwijze der ingezetenen nog eene aanspraak, onder aanbieding eener fraaije pendule aan den jubilaris ten geschenke.

Daarna vergezelde het geheele gemeentebestuur, het aantal jongelingen en de harmonie, den burgemeester van het raadhuis tot aan de kom der gemeente naar zijn woonhuis, waar alle onder het instellen van menige toast, onder het uitvoeren bij afwisseling van muziekstukken, feestliederen, gezangen en aanspraken tot in den avond genoegelijk verbleven.

Naderhand nog bragt de harmonie den jubilaris eene serenade aan zijn woonhuis.

Vlaggen wapperden van toren, raadhuis en alle particuliere gebouwen.

Elke aanspraak werd door den burgemeester met zijne gewone welsprekendheid op eene treffende en gevoelige wijze beantwoord.

Toepasselijke chronicums werden op het raadhuis en andere plaatsen gevonden.

Na iedere verhandeling liet de harmonie zich hooren.

Een aantal toeschouwers woonden het feest bij, dat in de beste orde is afgeloopen.

De heer van Erp is niet alleen 25 jaren burgemeester maar heeft ook 30 jaren als secretaris van Geffen gefungeerd.

Algemeene achting is den jubilaris bij deze gelegenheid te beurt gevallen.

's Gravenhage, 20 November Heden heeft ten hove een groot diner plaats gehad, dat door H. M. de koningin-moeder en HH. KK. HH. den prins van Oranje en prins en prinses Frederik werd bijgewoond

's Gravenhage, 21 November. Heden middag heeft er bij Z. K. H. den prins van Oranje een groot diner plaats gehad, dat door Z. M. den koning, Z. K. H. prins Frederik, benevens verscheidene hoofd-officieren en meer genoodigde is bijgewoond.

Z. K H. de prins van Oranje heeft heden middag aan een groot aantal personen audientie verleend.

— Alle schepen, ja zelfs de kleinste schuiten op de Bierkade alhier waren heden met vlaggen versierd, bij gelegenheid van het 50jarig jubilé, dat de 74jarige F. van Herwaarden heden viert als geadmiteerd beurtschipper, thans van het veer op Arnhem, vroeger van dat van 's Gravenhage op Brussel. In het jaar 1830 heeft hij meermalen met levensgevaar en angst voor het verlies van zijn schip de goederen van de vorstelijke familie en van het gouvernement van Brussel herwaarts overgebragt. Bij een dezer gelegenheden was hij gevangen genomen en met levensgevaar ontvlugt.

Luxemburg, 19 Nov. Z K. H. prins Hendrik der Nederlanden, stadhouder van Luxemburg, heeft den 18 dezer de zitting der staten van dat groothertogdom met de volgende rede geopend:

»Mijne heeren! Terwijl ik mij in uw midden begeef om uwe gewone zitting te openen, verklaar ik met genoegen dat de toestand des lands over het algemeen zeer voldoende is. In hare betrekkingen met vreemde staten ontmoet de regering des groothertogdoms overal welwillendheid. De betrekkingen met het tolverbond, in

overeenstemming met de verdragen, leveren geene moeijelijkheden op.

»De onafgebroken pogingen der regering tot regeling der geestelijke zaken hebben tot hiertoe tot geene bepaalde uitkomst kunnen leiden. Er zal u eene mededeeling nopens die onderhandeling kunnen gedaan worden, die door de regering met dezelfde zorg zal worden voortgezet.

»Binnenslands is de werking onzer instellingen door de volkomene organisatie van den staatsraad verzekerd. De handelingen van dat ligchaam zullen gelijktijdig een waarborg voor de ingezetenen en een onmisbaar hulpmiddel voor de wetgeving en de regering opleveren. De geregelde gang der openbare dienst en de meerdere gemakken in levenswijze, door de hulpbronnen van den grond en der nijverheid te weeg gebragt, die bestendig vooruitgaan, boezemen de natie het besef der welvaart in, dat door de hoop wordt verlevendigd welke zij het regt heeft op de verwezenlijking van groote werken van openbaar nut te vestigen. Het is der regering leed dat zij in den loop dezes jaars de instelling, ter te gemoetkoming van de werkende klassen beraamd, niet heeft kunnen verwezenlijken. Een nieuw onmisbaar crediet zal van u gevraagd worden, hetwelk tot onverwijlde vestiging der spaarkas in staat zal stellen.

»Mijne heeren! Toen gij ten vorigen jare uiteen gingt hebt gij den wensch geuit om door de kroon tot eene buitengewone zitting te worden opgeroepen. Z. M. heeft het verkieselijker geacht uwe bijeenkomst uit te stellen. Naardien de koning groothertog altijd bereid is de billijke wenschen in te willigen die zijne getrouwe staten jegens hem meenen te moeten uiten, is dat besluit hem alleen door de kennis van de beweegredenen van uw verlangen ingeboezemd, hetwelk noch met zijne overtuiging strookte, noch met die vaderlijke bezorgdheid, die hem de herstelling van de kalmte der gemoederen en der goede verstandhouding tusschen allen doet wenschen. Hetzelfde gevoelen heeft de kroon ten opzigte der herziening van het kiesstelsel bestuurd. Na den staatsraad gehoord te hebben, is het niet noodig geoordeeld van de thans kracht hebbende grondwettige beginselen af te wijken.

»Bovendien schijnen andere belangen, welke voor het land zeer dringend zijn, uwe aandacht vóór alles te vorderen. De pogingen, door de regering des koning-groothertogs sedert verscheiden jaren onophoudelijk aangewend om het Groothertogdom met een geheel net van spoorwegen te begiftigen, zijn werkelijk op het punt om eindelijk vruchten te dragen. Z. M. smaakt daardoor een levendig genoegen, en ik verheug er mij bijzonder over. Ik ben overtuigd dat gij die gewaarwordingen deelt. Dat werk zal tevens eene nieuwe bron en het krachtig voertuig des rijkdoms van nijverheid en landbouw wezen. Gij wordt geroepen, mijne heeren, om uwe meening uit te spreken over de gewigtige overeenkomsten, door de regering gesloten, en over het middel tot verwezenlijking der opofferingen, die het land voor deze groote nationale onderneming doen zal, waaraan, naar ik vertrouw, de bestendige zorg van Z. M. voor de belangen van zijn Groothertogdom, binnen zeer korten tijd, het wenschelijke wat daaraan nog ontbreekt zal weten toe te voegen. Gij zult, hoop ik, overtuigd zijn dat, zonder den tot hiertoe door het bewind gevolgden gang te belemmeren, en zonder de subsidien en aanmoedigingen van allen aard te stremmen, welke de prikkel van den vooruitgang zijn, het niet doenlijk wezen zou de kosten der spoorwegen uit de thans beschikbare middelen te bestrijden. Het openbaar beheer zou dus doende het karakter van edelmoedigheid en welwillendheid verliezen dat het tot hiertoe heeft gekenmerkt. Het zou achteruitgaan en een contrast met het land zelf opleveren. Nogtans haast ik mij te zeggen dat de daarstelling van nieuwe en onmisbare hulpbronnen niet zeer drukkend zijn zal, en dat de last dien zij te weeg zal brengen ruim door de voordeelen vergoed zal worden die de belastingschuldigen daarvan plukken zullen.

»*Mijne Heeren!* Uwe vaderlandsliefde strekt mij tot waarborg dat gij, door uwe stemming over deze aangelegene zaak, tot verwezenlijking van den bestendigen wensch der kroon bij zult dragen, om aan de groote belangen te voldoen, die met ongeduld de voltooijing van het spoorwegnet te gemoet zien, en dat, wat de verdere ondernemingen en vraagstukken van algemeen belang betreft, met welke gij u zult hebben bezig te houden, uwe werkzaamheden, door wijsheid en gematigheid bestuurd, u tot voor het land gelukkige uitkomsten leiden zullen. Moge de Goddelijke Voorzienigheid uwe beraadslagingen verlichten! — Mijne Heeren, in naam des koning-groothertogs, verklaar ik uwe gewone vergadering van 1858 geopend."

Nadat de prins de zaal verlaten had vroeg de heer Metz, op misnoegden toon, of er in deze zitting geene andere gewigtige wetten dan die op den spoorweg betrekking hadden ingediend zouden worden, waarop de voorzitter beloofde zoodra mogelijk een overzigt der werkzaamheden te zullen geven.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN 20 NOVEMBER. De commissie voor de verzoekschriften brengt, bij monde van den heer Lycklama à Nyeholt, verslag uit op een adres van grondbezitters uit Gelderland, die het voorstel van wet tot afkoopbaarheid der tienden als zeer wenschelijk beschouwen — Ter griffie.

De beraadslagingen worden geopend over het gewijzigd ontwerp van wet omtrent het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis tot afkoopbaarheid der tienden.

ZITTING VAN 22 NOVEMB. In de zitting der tweede kamer op heden is art. 3 van het ontwerp des heeren Sloet op de tienden, gewijzigd door den heer Thorbecke aangenomen, waardoor het beginsel is vastgesteld dat bloktienden en andere die een geheel uitmaken, niet anders afgekocht worden dan in hun geheel. Art. 4 is onveranderd aangenomen; daardoor is bepaald dat de afkoop wordt berekend naar het twintigvoud der jaarlijksche opbrengst, naar den maatstaf der laatste 15 jaren. Donderdag voor den aanvang der beraadslagingen over de begrooting zal de geheime mededeeling plaats hebben van den minister van oorlog. Morgen voortzetting der discussien over het ontwerp des heeren Sloet.

ZITTING VAN 23 NOVEMB. In de tweede kamer zijn heden de discussien over het voorstel van den heer Sloet, betreffende de tienden afgeloopen; artt. 6, 7 en 9 zijn vervallen. Een nieuw artikel, waarbij kroondomein en staatsdomein van de werking dezer wet uitgezonderd worden, is aangenomen. Daarna is de geheele wet, zooals die in den loop der discussien is gewijzigd, aangenomen met 42 tegen 19 stemmen.

Buitenlandsche Berigten.

ENGELAND.

Londen, 20 November. In weerwil der gestrenge koude worden de maatregelen tot verdediging des lands met kracht voortgezet. Een brief uit Portsmouth zegt dat het departement van oorlog de ijverigste maatregelen neemt om de vestingwerken van Gosport met kanonnen van het zwaarste kaliber en naar de nieuwste en meest beproefde wijze gegoten te wapenen. Eene overeenkomst voor het overbrengen van deze stukken, door middel eener vlottende brug, van de kade te Portsmouth naar Gosport, zou gesloten zijn. Ofschoon voor elken dag vertraging eene aanzienlijke boete bepaald is, zal de uitvoering van transport den tijd van twee maanden vorderen.

— Te Dublin kwamen dezer dagen niet minder dan 1500 met geld bezwaarde brieven uit Melbourne aan, door landverhuizers aan hunne betrekkingen in Ierland toegezonden. De gehechtheid der Ieren aan hunne familiebetrekkingen is bekend, en verbazend groot zijn de geldsommen, welke jaarlijks door landverhuizers worden overgemaakt.

— In de jongste berigten uit Indië is dit het opmerkelijkste dat Jung Bahadoor, de bondgenoot der Engelschen, zich zeer verstoord betoond moet hebben over het niet nakomen van zekere beloften, hem bij het aanbieden van zijne hulp tot onderwerping der muitelingen van Lucknow gedaan. Men sprak van een zeer dreigenden brief, door hem aan den gouverneur-generaal Canning gerigt. Overigens luiden de berigten wegens verschillende geleverde gevechten gunstig voor de Engelschen

FRANKRIJK.

Parijs, 21 November. Men verzekert dat de keizer genade heeft geschonken aan Gomez, gewezen knecht en medestander van Orsini; deze veroordeelde zou gratie hebben gekregen en naar de Sardinische grenzen gebragt zijn.

Uit Saint Omer wordt gemeld, dat het geracht loopt van een te Helfaut dezen winter daar te stellen kamp van 3000 man.

— Verschillende voorname voorstanders en beoefenaars van kunsten en letteren in deze hoofdstad, hebben zich vereenigd, om in Frankrijk geldelijke bijdragen te verzamelen voor het in Nederland op te rigten gedenkteeken van Ary Scheffer, den beroemden Nederlandschen schilder, die langen tijd alhier gewoond heeft.

— In het land van Auriol is eene vrouw van vierlingen bevallen, de vier kinderen leefden lang genoeg om den heiligen doop te ontvangen.

Parijs, 22 Nov. Berigten uit Weenen ontkennen ten volle alle aangewende pogingen tot een Italiaansch bondgenootschap, welk gerucht door de Zondags-Post is verspreid.

De begrafenis-plegtigheid van Mevrouw Lightenveld heeft heden morgen plaats gehad; het geheele korps diplomatique was daarbij tegenwoordig.

Lord Cowley die zeer ernstig ziek is geweest, is weder hersteld.

De president van den staatsraad en van den senaat de generaal graaf d'Ornano en de prefect der Seine zijn naar Compiegne vertrokken.

In den *Ami de la Religion* leest men: »De marteldood van den heer Marti, vicaris apostoliek te Tonking, heeft zich ongelukkiglijk bevestigd. hij werd onthoofd, zijn hoofd en zijn ligchaam zijn publiek ten toon gesteld.

Volgens de verhalen der Inlanders was er reden om te vreezen dat nog 2 andere missionarissen in handen van hunne vervolgers zijn gevallen, in dat geval is hun martelaarschap voleindigd.

De *Deborah* meldt dat een Israëliet uit de omstreken van Selina Alabama een zilveren sikkel bezit, geslagen in Judea, 1750 jaren geleden, die munt heeft de grootte van een halven dollar, doch de waarde is slechts 15 cents, zij is sedert 530 jaren in dezelfde familie.

Toen die sikkel werd geslagen, was Judea eene Romeinsche provincie, en de munten des keizers waren er in omloop. Intusschen behielden de Israëliten hun previlegie om geld te slaan. Het heidensche geld mogt in de offerblokken der tempels niet worden geofferd.

— Sedert laatstleden maandag, zoo schrijft men den 13 dezer uit Rome, zijn wij hier midden in den winter. Het vriest en sneeuwt, al de Sabijnsche bergen zijn met sneeuw bedekt. Nooit viel de koude hier zoo vroeg in. In al de binnensteden van den Kerkelijken Staat is het eveneens gesteld

— Eergisteren werd te Compiegne weder een groot feest gegeven. Gebruik makende van het fraaije weder, deed het gezelschap een uitstapje naar Pierrefonds, in welk oude slot groote vuren ontbrand werden en waar men zich met gezelschapsspelen onderhield. Onder de gasten des keizers bevonden zich koningin Christine van Spanje, prinses Mathilde, lord Palmerston, lord en lady Cowley en lord en lady Clarendon.

— Tossim-pacha, zoon des onderkonings van Egypte, is uit Londen hier aangekomen.

— Ingevolge bevelen uit de hoofdstad wordt sedert eenigen tijd in de departementen een zeer gestreng toezigt op de koffijhuizen gehouden, en werden verscheidene op last der overheden gesloten.

— Volgens telegrafische depêche uit Nizza hebben 2 Russische oorlogschepen bezit genomen van de haven van Villafranca. De posten, welke tot nog toe door Sardiniers bezet waren, werden terstond door Russische soldaten betrokken.

— Blijkens de jongste berigten uit Cochinchina is het gerucht dat de cholera onder de Fransche expeditie-troepen aldaar uitgebroken zou zijn gelukkig ongegrond.

Marseille, 22 November. Berigten uit Napels zeggen dat lord Stratford Redcliffe gedurende zijne aanwezigheid aldaar op de stoomboot die hem derwaarts had overgebragt verblijf heeft gehouden. Hij heeft den koning niet gezien. — Ten gevolge eener bij hem gedane huiszoeking heeft een Engelschman te Napels bij het Britsch consulaat een protest ingediend, hetwelk door den Engelschen consul is ondersteund geworden.

Laatste Berigten.

Berlijn, 23 Nov. De kiezers hebben weder de afgevaardigden voor Berlijn gekozen; zij behooren allen tot de vrijzinnige partij, daaronder bevinden zich twee boekhandelaren, zijnde de heeren Reimer en Veit.

Van de 352 zijn reeds 126 bekend, 94 zijn nieuwe ministerieel liberalen, 19 behooren tot de partij der oude behoudsmannen, van 13 gekozenen kan hunne staatkundige rigting nog niet worden aangewezen.

Londen, 23 Nov. Lord Napier, die de legatie van Washington verlaat, zal tot den rang van ambassadeur bij een Europeesch hof worden benoemd.

Marseille, 24 Nov. Er zijn tijdingen uit Konstantinopel tot den 17: De generaal Saïd, door de Porte in hoedanigheid van commissaris tot regeling der schadeloosstellingen, naar Djeddah gezonden, is zaturdag met den nieuwen gouverneur Mahmoud derwaarts vertrokken.

De beschuldigden in den moord van Djeddah zijn reeds voor den hoogen raad van justitie geweest.

Particuliere brieven spreken van oneenigheid in het ministerie.

De vorstendommen zijn in gisting, de censuur is hersteld en de clubsen verboden; er hebben menigvuldige arrestatien plaats gehad. De democraten hebben terrein verloren. De kandidatuur van prins Stourdza de vader, is verdrongen door de kandidatuur van den prins, zijn zoon.

De *Staats-Courant* geeft een nader verslag omtrent den oogst in Noordbrabant.

De tarwe beloofde aanvankelijk een buitengewone opbrengst, doch de storm van 25 Julij heeft daaraan veel nadeel toegebragt. De korrels, bijna rijp, werden toen uit de aren geslagen, waardoor gemiddeld 6 mud per bunder verloren ging. Men rekent het beschot op 20 tot 25 mud per bunder, bij een gewigt van 75 Ned. pond en een prijs van 9 tot 10 gulden het mud.

De rogge leed vooral op de hooge gronden veel door de droogte; de opbrengst was daar gering. In de polders en op zware gronden is het gewas gunstig geweest. Het stroo is middelmatig; het beschot is zeer verschillend, men dorschte van 16 tot 25 mud; in de kleistreken van 32 tot 40 mud per bunder, met een gewigt van 70 tot 72 Ned. pond en een prijs van f 6.50 tot 7.10 het mud.

Niettegenstaande de gerst op vele plaatsen door droogte heeft geleden, kan men de opbrengst over het algemeen, vooral van de wintergarst gunstig noemen; men rekent die

op 40 tot 60 mud per bunder, de qualiteit is zeer voldoende.

De boekweit beloofde eene buitengewone opbrengst, doch werd op den 23 Julij zoodanig beschadigd, dat ze voor het grootste gedeelte als verloren beschouwd werd; de daarop gevolgde regen bragt nieuwe bloem te weeg die eene middelmatige opbrengst leverde: men dorschte van 18 tot 25 mud per bunder.

De veenboekweit liet niets te wenschen over. In de omstreken van Asten heeft die ongeveer een last per bunder opgebragt, waarvan de hoedanigheid uitmuntend is.

De opbrengst van de haver is op de hooge zandgronden door droogte en hitte zeer ongunstig geweest. Het beschot was hoogstens 25 mud. In de omstreken van Heusden en Zevenbergen rekent men de opbrengst van 30 tot 70 mud p. bund.

De buitengewoon lage waterstand heeft aanleiding gegeven, dat in de nabij 's Hertogenbosch gelegen polders veel haver verbouwd is, waarvan de opbrengst als voldoende kan beschouwd worden. De opbrengst van de laat gezaaide overtrof die van de vroege.

Het koolzaad bragt zeer weinig op. Uit hoofde van de vernieling die er de muizen aan hebben toegebragt, is in het voorjaar veel omgeploegd; het weinige dat men behield, bragt, op enkele uitzonderingen na, slechts een derde gedeelte van een gewoon gewas op. De opbrengst van het zomerzaad is door de droogte ook zeer gering geweest.

De oogst der erwten is ten gevolge van de droogte geheel mislukt.

De paarden- en duivenboonen leden ook veel van de droogte, waardoor vele insecten de bloem vernielden en de opbrengst zeer gering was: men schat die op 10 tot 15 mud per bunder.

Het vlas viel ook ongunstig uit. Gebrek aan regen was hierin de oorzaak. Het werd voor 200 tot 260 gulden per bunder verkocht; enkele stukken nieuwlands-vlas bragten 300 gulden per bunder op.

De jonge meekrap is zeer goed gegroeid; de opbrengst van twee- en driejarige kan men ook als zeer gunstig beschouwen; men rekent die van de tweejarige op 1800 Ned. pond en van de driejarige op 2500 à 3000 Ned. pond per bunder.

Behalve op hooge gronden, waar zij veel door de hitte geleden hebben, is de opbrengst der aardappelen in den regel buitengewoon groot. In de polders rooide men zelfs op sommige plaatsen 400 mud van het bunder. Gemiddeld schat men den oogst op 230 tot 240 mud. In de omstreken van Zevenbergen rekent men echter op 150 tot 180 mud. Ofschoon de ziekte zich aanvankelijk niet vertoonde, heeft men die kort vóór den rooitijd opgemerkt; hierdoor ging, vooral op lage gronden, wel een derde verloren.

De klavervelden, die in 1857 reeds door de muizen en droogte en in den winter door de vorst gedund waren, zijn nog grootendeels door nachtvorsten en droogte in het voorjaar van gewas beroofd, terwijl onkruid de ledige plaatsen aanvulde. De opbrengst was derhalve zeer gering. De klaver onder garst, haver en tarwe gezaaid, heeft ook veel door droogte geleden, doch de regens in Julij en Augustus hebben den wasdom der jeugdige planten zeer ontwikkeid, waardoor het uitzigt voor het aanstaande jaar niet ongunstig werd.

Wat de eerste snede betreft, hebben de beste wei- en hooilanden door de aanhoudende droogte in het voorjaar bijna niets opgeleverd, en bijna algemeen heerschte gebrek in de weilanden.

Alleen de zeer laag gelegen gronden, die in de vorige jaren aan herhaalde overstroomingen waren blootgesteld, hebben eene buitengewone hoeveelheid gras en hooi gegeven, die tot verbazend hooge prijzen zijn verpacht geworden. De in Julij en Augustus gevallen regen heeft in het algemeen den groei van het nagras veel bevorderd, zoodat men kan rekenen dat van het najaarsgras meer hooi dan van het voorjaarsgras is ingeoogst.

De vroeggezaaide knollen hebben ten gevolge van de droogte weinig opgebragt.

De winterknollen, die aanvankelijk veel beloofden, worden vooral in de zandstreken veel door de zwarte rups benadeeld.

De wortelen, die in het begin van Februarij onder rogge en winterzaad gezaaid zijn, zijn goed opgekomen en hebben voldoende opgebragt; de later gezaaide kwamen niet te voorschijn.

De mangelwortelteelt heeft eene bevredigende uitkomst gegeven.

De voorjaarsspurrie leed veel door droogte en hitte en gaf weinig zaad, waardoor de prijs van het zaad tot 18 gulden het mud gestegen was. De late of stoppelspurrie, vroeg in Augustus gezaaid, bevat veel zaad en staat, even als de later gezaaide, uitmuntend te velde.

De schaarschte van veevoeder heeft te weeg gebragt dat het vee minder boter dan gewoonlijk heeft voortgebragt. De prijs der boter daardoor hoog gebleven.

Het rundvee was doorgaans gezond; men heeft slechts enkele gevallen van longziekte te betreuren. De schaarschte van veevoeder heeft veel invloed gehad op de prijzen van het vee. Door gebrek aan voeder is veel vee tot zeer lage prijzen verkocht geworden

Sedert er veel knollen, wortelen, spurrie en nagras gegroeid zijn, herstellen zich de prijzen aanmerkelijk.

De gezondheidstoestand der paarden laat niets te wenschen. De prijzen der paarden, voor buitenlandschen handel geschikt, bleven hoog; die der overigen zijn veel gedaald. De oorzaak van die daling wordt aan schaarschte van haver en hooi toegeschreven.

Het drooge zomersaizoen heeft de gezondheid der schapen veel bevorderd. Ofschoon de prijzen iets minder zijn dan in 1857, kan men die als voldoende beschouwen.

Men betaalt voor lammeren 6 tot 7 gulden, voor eenscharige 11 tot 14 gulden, voor goede vette tweescharige 18 tot 20 gulden. De prijs der wol, die in 1857 0,90 tot 1 gulden bedroeg, is gedaald op 0,70 tot 0,75 gl.

Slechts op enkele plaatsen hoorde men van ziekte onder de varkens. De prijs der biggen was zeer verschillend. In het voorjaar besteedde men voor zesweeksche 4 tot 5 gulden, later kocht men die voor 0,50 tot 0,74 gl. thans is de prijs weder tot 2.50 gl. gestegen.

De vette varkens worden tegen 0,36 tot 0,42 cts. het Ned. pond schoon aan den haak geleverd.

De bijen hebben weinig opgeleverd. Men schrijft dit toe aan het mislukken van het koolzaad en aan latere vernieling van de boekweitbloem, alsmede aan het nadeel, in Augustus, door regen aan de heibloem toegebragt.

Ook de warmoesierslanden leden veel van de hitte en langdurige droogte; de meeste vruchten mislukten of bragten zeer weinig op.

De appel- en perenboomen leverden eene voldoende opbrengst.

De kersenboomen gaven weinig; overigens waren er overvloedig steenvruchten.

Boschteelt. De beuken schijnen eenigzins door droogte geleden te hebben; de overige boomen zijn bijzonder goed gegroeid, en van schadelijke insecten bevrijd gebleven.

Akkermaatshout. De oude struiken deden een buitengewoon schot, het jonge hout in dit jaar geplant is veel door droogte gestorven.

Woeste gronden. De ontginning der woeste gronden gaat geregeld voort: de meeste ontginningen strekken tot aanleg van dennenbosschen.

Mest en bemesting. De landbouwers beijveren zich voortdurend om te beproeven hunne landerijen met vreemde of hulpmestspecien te bemesten.

ADVERTENTIËN.

GETROUWD:

ANT. SCHEFFERS,
M. F. S. ARKESTEYN.

'S HERTOGENBOSCH, 23 November 1858. (4591)

GETROUWD:

H. VAN BROEKHUIZEN,
Ber. Pred. te *Otterloo*,
J. VAN ANDEL, Hd.

'S HERTOGENBOSCH, 25 November 1858. (4592)

HENDRIK ANTONY BIJVOET,

Notaris, gevestigd te 's HERTOGENBOSCH, heeft in het openbaar provisioneel

VERKOGHT:

1e Koop. Eene **Koopmanshuizinge** met **Openplaats, Erf** en **Pakhuis**, van ouds genaamd *den Rooden Sluijer*, zeer gunstig ter nering staande en gelegen te *'s Hertogenbosch* in de Hinthamerstraat, op den hoek van de Torenstraat, gekwoteerd Lett. C. Nos 431 en 432, Kadastraal bekend Sectie H. No 1087, ter grootte van 1 Roede 72 Ellen.

Staande met de Slagen op **ƒ 5150.—**

2e Koop. Een **Winkelhuis** en **Erf**, staande en gelegen in de Doode Nieuwstraat te *'s Hertogenbosch*, gekwoteerd A. No 442, Kadastraal bekend Sectie G. No 561, ter grootte van 80 Ellen

Staande met de Slagen op **ƒ 975.—**

3e Koop. Eene **Hovenierswoning** met nog eene **Woning** daarneven en eenen daaraan behoorenden **Moeshof**, aan elkander staande en gelegen te *'s Hertogenbosch*, ter plaatse genaamd het St. Jacobs-Kerkhof, gekwoteerd D. Nos 460 en 459, Kadastraal bekend Sectie H. Nos 96, 97 en 98, te zamen ter grootte van 39 Roeden 42 Ellen.

Staande met de Slagen op **ƒ 4000.—**

4e Koop. Een **Huisje** met **Bleekveld**, staande en gelegen te *'s Hertogenbosch* op het St. Jacobs-Kerkhof voormeld, gekwoteerd D. No 487, Kadastraal bekend Sectie H. No 99, ter grootte van 36 Ellen.

Staande met de Slagen op **ƒ 300.—**

De twee laatstgemelde Koopen staan in Massa met de Slagen op . . . . . **ƒ 5000.—**

De Finale Verkooping zal geschieden te *'s Hertogenbosch*, in het *Oud-Stads Koffijhuis*, bewoond bij HENDRIK HOHMANN, op ***Donderdag den 2 December 1858***, des avonds ten 7 ure, bij het uitbranden van Waslicht.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris **BIJVOET** voornoemd. (4593)

VERKOOPING
van
KANADASCHE BOOMEN
te
Hedikhuizen.

HET GEMEENTEBESTUUR VAN *HEDIKHUIZEN*, zal ten Herberge van JAN VAN DER AA, op de *Haarsteeg*, ***op Woensdag den 1 December 1858***, des middags ten ***twaalf*** ure in het openbaar

VERKOOPEN:

RUIM HONDERD STUKS
BUITENGEWOON ZWARE GAVE OPGAANDE
KANADASCHE BOOMEN,

staande onder die Gemeente, nabij de zoogenaamde Drie Hekkensche Stoep aan de buitenzijde van den hoogen Maasdijk, langs de rivier de *Maas*.

HEDIKHUIZEN, 24 November 1858.

Het Gemeentebestuur voornoemd,
De Burgemeester,
J. VAN HEESBEEN.
De Secretaris,
(4594) **M. VAN HOOFF.**

St. Nicolaas-Geschenken.

De Ondergeteekende heeft de eer het geacht Publiek te berigten, dat hij eene fraaije collectie Cadeaux, geschikt voor Sint Nicolaas, ontvangen heeft, welke bij hem aan zeer modieke doch **vaste Prijzen** verkrijgbaar zijn gesteld.

Als: fraaije Portemonnaies, Portefeuilles, Sigarenkokers, Dames-Capassen, met en zonder necessaires, Tafel-Portefeuilles, met stalen slot en geheel Schrijfgarnituur, Scheerétuies tot in de beste soorten, Dames-Werkdoosjes in Schildpad en Marokkoleer, Biscuiten groepjes in diverse grootte, Porceleinen tassen, fijne Fransche Kienspelen, Domino-Spelen, Moderateurlampen, Schildpad- en Perleamouren Thee- en Lepelkistjes, Biscuiten Kandelaars, Pendules, Moderne Tafelschellen, Berliner-Zilver Thee- en Koffij-Serviezen, Engelsche en Namuursche Tafel- en Dessertmessen, Pennemessen, echte Meerschuimen Pijpen, Scharen, Sleutelringen, echt Berliner-Zilver Lepels en Vorken.

EENE FRAAIJE COLLECTIE

Bracelets, Homberdoozen, Viesjes, fijne en ordinaire Speelkaarten, Wandelstokken, Bretels, beste verlakte Goederen volgens de Nieuwste Modellen, als: Presenteer-Trommeltjes, Blaadjes in alle grootten, Theebladen, Flesschenbakken, Broodmanden en Soesemanden, en hetgene verder tot een geheel stel behoort, Theedoozen met Cristallen en Porceleinen Flacons, Palisander en Ebbenhouten Thee- en Lepeldoosjes, Reiszakken in groote sorteringen, Fransche Passerdoozen, beste Verwdoozen enz.

ALSMEDE

VOOR HET WINTERSAISOEN ONTVANGEN,

Vilten Pantoffels, Amerikaansche Overschoenen, Bougies de l'etolle, Bronzen Kandelaars, enz.

'S HERTOGENBOSCH, November 1858.

J. ROBBEN,
(4595) **Vischstraat, No 353.**

Een mijner bekende Dépôthouders berigtte mij dezer dagen, dat Mejufvrouw G. VAN GALEN Geb. THOEN te Loosduinen, sedert jaren lijdende aan hevige Maagkramp, thans geheel daarvan hersteld is door het gebruik der **Anti-Rhumatische Watten van Abshaubbin.**

Niemand vergete de weldadige uitwerkselen der deze **Watten** op 's menschen gezondheid verkregen.

Het is duizende malen bewezen, dat zij alle momentuëele aangebragte pijnen van dien aard zeer spoedig stilt en geheel wegneemt, en dat zij even zeker bij een continueel gebruik het verouderdst Rhumatiek doet verdwijnen, alsof het nimmer had bestaan.

De proef te nemen valt onder ieders bereik, daar de prijs van zulk een blad Watten slechts 25 Ct. is.

Zij zijn omwonden met een Billet van ligt blaauw papier, waarop de gebruiksaanwijzing vermeld is, benevens pl. m. 130 Dépôthouders, en zijn alle onderteekend door mij bereider en Hoofd-Dépothouder **A. BREETVELT Az.** te Delft. Waarop men wel gelieve te letten, omdat voor dat zelfde doel ook andere Watten worden verkocht, die niet door mij zijn bereid.

Verdere Dépôts:

Mej. van Ravensteijn Donkers te 's Bosch.	A. Dekkers te Ravenstein.
Mej. de Wed. A. A. Knikknie en Zoon te Schijndel.	W. van Asten te Helmond.
. Vogelpoel fils te 's Bosch.	M. Sweep te Breda.
Mej. C. H. v. d. Knikker te Tilburg.	M. Smeur te Bergenopzoom.
L. Loozen te Klundert.	Mej. J. H. de Jong te Oosterhout.
Ant. Hornman te Loonopzand.	J. B. Branderhorst te Veen, (bij Heusden).
Mej. de Wed. T. Mennen te Eindhoven.	S. de Heer te Heusden.
Mej. de Wed. H. W. Kuijpers te Veghel.	J. A. Walter te Grave.
Mej. de Wed. M. v. d. Biggelaar te Rosendaal.	G. Muller te Boxmeer.
	De Erven A. Willox te Waalwijk.
	A. Bak te Steenbergen.

En meer bekende Dépôts. (4596)

Jaarmarkten in Noordbrabant.
29 November, Bladel en Netersel, beestenmarkt.
29 November, Tilburg, jaarmarkt.

BEURS-BERIGT.
's Hertogenbosch, Dingsdag 23 Nov. 1858.

De aanvoeren ter Beurse bedroegen heden:

Tarwe	25 Mud
Rogge	159 »
Boekweit	73 »
Haver	62 »
Totaal. . .	319 Mud

Hetwelk tot onderstaande prijzen slap is opgeruimd.

Tarwe. . . .	van *f* 8.50 tot *f* 9.50 per Mud
Rogge. . . .	» - 6.00 » - 6.40 » »
Boekweit. . .	» - 5.00 » - 5.40 » »
Haver. . . .	8 à 8½ c. per Ned. p.

Zondag 21 November 1858.

De 3 Nederlandsche ponden Roggebrood 27 cents.

Donderdag 25 November.

Aardappelen per Ned. mud *f* 1.20 à *f* 1.70.
Het Ned. pond Boter *f* 0.84 à *f* 0.94.

Rotterdam, 22 Novemb. Tarwe: 159 ℔ *f* 320, *f* 325; 164 ℔ N. dito *f* 318; 165 ℔ jar. Boveul. Ris *f* 300; per 2400 kil. jar. Hooge Rijn *f* 290 bij partij. Rogge: 152 ℔ Dantziger *f* 192. Gerst: 140 ℔ jarige Deensche *f* 175 te Dellshagen.

Amsterdam, 22 November. Zaden enz. Koolz. willig: Deensch p. vl. 72½. Lijnzaad: tegen woensdag in veiling ruim 150 last 105, 106 ℔ Odessa wegens zeeschade. Raapolie willig: op 6/w. *f* 44 3/4, vl *f* 43½ 1 Dec. *f* 41 3/4 a 7/8, 1 Mei *f* 42½ a 3/4. Lijnolie onveranderd: op 6/w. *f* 31 1/4, vlieg. *f* 30, 1 December *f* 29 1/4, 1 Maart *f* 29 3/4 a *f* 30, 1 April *f* 30 a 1/4, 1 Mei *f* 30 1/4 a ½. Hennepolie op 6/w. *f* 36 1/4. Raapk. per 1040 st. *f* 80 a *f* 85. Lijnk. per 104 st. *f* 11 a *f* 13.

Londen, 22 November.

VEEMARKT. Van het Vasteland werden gedurende de vorige week ingevoerd 815 Runderen, 360 Kalvered, 5414 Schapen en 34 Varkens. Ter markt waren heden 4360 Runderen, 99 Kalveren, 22,900 Schapen en Lammeren en 280 Varkens. Voor Runderen werden goede prijzen besteed, doch voor Schapen bestond weinig kooplust. Kalveren en Varkens even als de vorige week.

237e STAATS-LOTERIJ.
TWEEDE KLASSE.

1e Lijst: No 1913 en 4936 ieder *f* 1500; 2e Lijst: No 17638 *f* 20,000; No 6443 *f* 5000; No 3114 *f* 2000; No 5208, 6193 en 15712 ieder *f* 1000.

Beursberigten.
AMSTERDAM, 24 November.

NEDERL. Pct.		SPANJE. Pct.	
N. W. S. 2½	64 1/4	Nieuwe. 1½	30 1/16
Dito C. 3	75 5/8 75 11/16	D. Buit. 3	45 3/4
» » 4	98 3/16	» B. 6/m 3	41 5/16
A. Synd. 3½		Am. Sch.	10 9/16 10 5/8
Hand. M. 4½	141 3/8 141 3/4	B. Sp. C.	5 15/16 6 1/16
O. I. L. 4		OOSTENR.	
FRANKR.		Metaliek. 5	77 15/16 78 1/16
Certific. 3		D. b. Am. 5	87 5/16
RUSL.		» Nat. M. 5	78 5/16 78 1/4
H. & Co. 5	106	» 1847 2½	39 11/16
» 1828/29 5	103 7/8	BELGIE.	
C. 1831/33 5	91 3/8 91½	Certific. 2½	
» 1840 4	86 1/8	D° *Roth.* 2½	53 1/4
» *Stieg.* 4	86 1/4	PORTUGAL.	
» Nieuw. 5	97½ 97 3/8	Lond. N. 3	46 7/8
» » 5	102 1/8 102 1/4	» Uitg. 4	29 1/4 29 3/8
POL. Obl. 4		VENEZ.	
PERU. 4½	88 1/4	O. p. 100 4½	
EQUADOR. 1	5 15/16	Uitgest. 2	14 7/16

RIVIERBERIGTEN.
Waterhoogte van de Waal en de Maas te St. Andries.

DATUM.		WAAL BOVEN AP.	MAAS BOVEN AP.	MAAS. Hooger.	MAAS. Lager.
Nov.	14	2.76	1.96	"	0.80
"	15	2.74	1.94	"	0.80
"	16	2.73	1.97	"	0.76
"	17	2.72	2.25	"	0.47
"	18	2.71	2.21	"	0.50
"	19	2.73	2.30	"	0.43
"	20	2.80	2.34	"	0.46

MAAS te GRAVE. 23 Nov. 5 el 20 dm. gew. 4 dm. 24 Nov. 5 el 4 dm. gev. 16 dm.

DIEZE te 's BOSCH. 24 Nov. 2 el 45 dm. onder 0, gew. 16 dm. 25 Nov. 2 el 35 dm. gew. 10 dm.

De 0 te 's Hertogenbosch, is 4,11 el boven (A. P.)

Snelpersdruk
van J. J. Arkesteyn en Zoon, 's Hertogenbosch.